

Publikacijos**BIBLIOLOGIJOS KATEDROS 1940–1943 METŲ
VEIKLOS DOKUMENTAI**

VIOLETA ČERNIAUSKAITĖ

Vilniaus universiteto Knygotyros katedra,
Universiteto g. 3, LT-2734 Vilnius, Lietuva

Neseniai pažymėti Bibliotekininkystės ir Knygotyros katedrų jubiliejai ne viena tyrinėtoją paskatino dar kartą grįžti prie bibliotekinių mokslinių disciplinų formavimosi ištakų, atidžiau pastudijuoti archyvinius šaltinius. Deja, archyvinių šaltinių publikavimui vis pritrūkdavo laiko, nors iškalbingesni istorijos faktų liudininką vargu ar rastume. Bibliologijos katedros įsteigimas Vilniaus universitete 1940 m. rugsėjo 1 d. ir joje subrandintos mokymo programos, planai yra svarbūs aukštojo bibliotekininkystės ir knygotyros mokslų brandos įrodymai. Juo labiau kad sudėtingose istorinių įvykių peripetijose pavyko parengti pirmuosius diplomuotus bibliologijos specialistus (bibliografijos, bibliotekininkystės ir knygotyros žinovus) – Stanislavą Ambrazejūtę-Petraitiene ir Juozą Rimantą. Jų aktyvi ir sėkminga profesinė, pedagoginė veikla gražiai įprasmino Bibliologijos katedros steigėjo prof. Vaclovo Biržiškos siekius sukurti aukštojo bibliotekininkystės mokslo ir mokymo sistemą Vilniaus universitete. Jau 1940 m. Vilniaus universiteto statuto projekte buvo numatyta Humanitarinių mokslų fakultete įsteigti Bibliologijos katedrą, kurioje būtų galima įgyti filologijos mokslų kandidato bei mokslų daktaro laipsnį iš bibliologijos srities [6]. Publikuoti „Knygotyroje“ dalį Vilniaus universiteto, Mokslų akademijos, Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekų rankraščių skyriuose bei Lietuvos centriniam valstybės archyve saugomų dokumentų paskatino prof. D. Kaunas. Jis konsultavo archyvinių šaltinių atrankos klausimais. Archyvinių šaltinių analizė tampa itin aktuali ir tyrinėjant gretimų mokslo sričių disciplinų formavimosi istoriją. Bibliologijos dalykai buvo dėstomi filologijos, žurnalistikos ir kitų humanitarinių specialybių studentams. Apie tai ne kartą minėjo prof. V. Žukas ir prof. L. Gudaitis, detalai nušvietęs žurnalistikos mokslo ir mokymo tradicijas prieškarinio Lietuvoje [1]. Tad Bibliologijos katedra turėjo įtakos ne tik bibliotekininkystės ir knygotyros disciplinų raidai.

Svarbiausi čia publikuojamų Bibliologijos katedros steigimo Vilniaus universitete dokumentai aptarti keletyje mokslinių publikacijų, tačiau išstiniai jų tekstai skelbiami pirmą kartą, kad su jais galėtų susipažinti platesnė visuomenė ir ypač studijuojantis

jaunimas. Sistemškai ir nuosekliai Bibliologijos katedros istorinius dokumentus apibūdino doc. Genovaitė Ragutienė jubiliejiniame leidinyje, skirtame bibliotekininkystės studijų Vilniaus universitete 50 metų jubiliejui [2], kitose publikacijose. Remdamasi negausiais išlikusiais archyviniais šaltiniais ji pirmoji plačiai nušvietė žymios Lietuvos bibliotekininkės Stanislavos Ambraziejūtės-Petraitenės gyvenimo ir veiklos faktus [3]. Išsamiau bibliologijos disciplinų dėstymo istoriją Lietuvoje tyrinėjo prof. V. Žukas. Jis ne tik pirmasis įvedė į mokslinę apyvertą daugiausia šios temos archyvinių šaltinių, bet ir daug rašė apie prof. Vaclovo Biržiškos bei Juozo Rimanto vaidmenį kuriant Bibliologijos katedrą Vilniaus universitete [7]. Aukštojo bibliotekininkystės mokslo ištakų archyvinius šaltinius tyrinėjo prof. Klemensas Sinkevičius [4]. Įdomią archyvinių šaltinių analizę, padedančią atskleisti mažiau žinomus 1940–1941 m. prof. Vaclovo Biržiškos veiklos faktus, „Knygotyroje“ publikavo Silvija Stakulienė [5].

Medžiaga publikacijai rinkta Vilniaus universiteto, Mokslų akademijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos rankraščių skyriuose bei Lietuvos centriname valstybės archyve. Daugiausia šaltinių aptikta Lietuvos centrinio valstybės archyvo fonduose, susijusiuose su Vilniaus universiteto bei Vytauto Didžiojo universiteto veikla. Autorė nuoširdžiai dėkoja Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Retų spaudinių ir rankraščių skyriaus vedėjai J. Steponaitienei už leidimą nuskenuoti J. Rimanto archyve saugomus pirmuosius aukštojo bibliotekininkystės mokslo diplomus. Šioje publikacijoje skelbiamo 31 archyvinio šaltinio tekstai ar jų ištraukos sugrupuoti chronologine seka nuo pirmojo 1939 m. pabaigoje ar 1940 m. pradžioje minėto V. Biržiškos Bibliologijos katedros projekto, kurį pirmasis atsekė prof. V. Žukas, iki 1944 m. lapkričio 15 d. dokumento, liudijančio J. Rimanto pastangas Vilniaus universitete atgaivinti Bibliologijos katedros veiklą, dėl karo veiksmų nutrūkusią 1943 m. kovo 15 dieną. Tuomet šio sumanymo įgyvendinti nepavyko, tačiau 1949 m. Vilniaus universitete Istorijos ir filologijos fakulteto Lietuvių kalbos ir literatūros katedroje įsteigta bibliotekininkystės specialybė galėjo remtis jau anksčiau sukaupta patirtimi bei įdirbiu. Prieškario aukštojo bibliologijos mokslo pripažinimą įrodo ir 1948 m. birželio 7 d. Juozui Rimantui išduotas tarybinis diplomas su pagyrimu, kuriame įrašyta, kad 1943 m. yra baigtas Kauno valstybinio universiteto Istorijos-Filologijos fakulteto bibliologijos grupės specialybės visas kursas ir Valsitybinės egzaminų komisijos 1948 m. gegužės 3 d. nutarimu jam pripažinta aukščiausioji bibliologijos (bibliotekininkystės ir bibliografijos) kvalifikacija.

I.

Augant didelėms mokslinėms bibliotekoms, atsirandant naujoms akademinėms bibliotekoms Lietuvoje jaučiamas ypatingas trūkumas kvalifikuotų bibliotekininkų. Jei dar viešosioms bibliotekoms ir buvo paruoštas trumpalaikiuose kursuose nedi-

delis skaičius bibliotekininkų su pradine kvalifikacija, tai akademinės ir mokslinės bibliotekos tokių veik neturi, nes, imant pavyzdį pirmoje eilėje iš Vokietijos, tų bibliotekų bibliotekininkams turi būti statomi šie reikalavimai:

a) darbo stažas mokslinėse bibliotekose,

b) mokslo cenzas – baigimas aukštosios mokyklos (daktaro laipsniu),

c) išlaikymas po to specialiųjų bibliotekininkystės egzaminų, ar prie aukštųjų mokyklų, kur tai dėstoma, ar prie didžiausių bibliotekų, kur yra šimtai tarnautojų (pvz., Berlyno Staatsbibliothek).

Lietuvoje net redukavus dabar akademių bibliotekų etatus žemiau minimumo reikalingo toms bibliotekoms aptarnauti dviejose universiteto bibliotekose, centralinėje valstybinėje bibliotekoje, Lietuvos akademijos bibliotekoje, kitų aukštųjų mokyklų ar specialinėse bibliotekose ir didžiosiose viešosiose bibliotekose. Ir dabar iš viso bus per 200 bibliotekininkų, kurių vos keletas turi visas tam reikalingas kvalifikacijas. Jų specialybės kvalifikacijai pakelti neužtenka vieno tik reikalavimo įsigyti aukštosios mokyklos diplomą, bet reikalinga jiems duoti galimumą ir teoretiškai bibliotekininko darbui pasiruoti – tai šiuo metu gali atlikti tik bibliologijos katedra.

Kita vertus, žymi dalis bibliotekininkų minėtos bibliotekų kategorijos negalės įsigyti reikalingų kvalifikacijų dėl per žemo bendro cenzo ir dėl to jie turės būti ilgainiui pakeisti kvalifikuotų bibliotekininkų, o dalis atkris dėl to, kad bibliotekininkai pas mus atlyginami daug žemiau už to paties stažo ir kvalifikacijų tarnautojus kitose įstaigose. Jiems pavaduotojus reikia ruošti iš anksto ir tą darbą gali atlikti tik bibliologijos katedra.

BIRŽIŠKA, Vaclovas. *Augant didelėms mokslinėms bibliotekoms* [straipsnio rankraščio fragmentas]. Mokslų akademijos bibliotekos Rankraščių skyrius (toliau – MAB RS), f. 163–1205, lap. 5.

II.

<...>5. Naujai įsteigtai Bibliologijos katedrai vedėjo kandidato parinkimas

Siūlyti LTSR Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkui skirti Bibliologijos katedros vedėju nuo 1940 m. rugsėjo 1 d. Teisių f-teto ord. prof. Vaclovą Biržišką <...>

<...>7. Poskyrių komisijų sudarymas

Fakulteto mokslo ir mokymo reikalams svarstyti sudaromos šios poskyrių komisijos: <...>

<...> d) lietuvių ir slavų literatūros poskyris apima: lietuvių, latvių, slavų tautų literatūras, bibliologiją, etnologiją ir teatro meną. Komisiją sudaro: ord. prof. M. Biržiška, ord. prof. V. Krėvė-Mickevičius, ord. prof. Vaclovas Biržiška, e. o. prof. V. Mykolaitis-Putinas, e. o. prof. B. Sruoga.<...>

[*Ištrauka iš Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto 1940 m. rugsėjo 20 d. posėdžio protokolo Nr. 6*]. Lietuvos centrinis valstybės archyvas (toliau – LCVA), FR-856, ap. 1, b. 616, lap. 136.

III.

Vilniaus universiteto Rektoriui

1940 IX. 21 d.

Humanitarinių mokslų Fakulteto Taryba, savo posėdyje š.m. rugsėjo mėn. 20 d. apsvarsčiusi atitinkamų Fakulteto komisijų pasiūlytas vakuojantiems etatams kandidatūras, nutarė siūlyti toms vietoms šiuos asmenis:

a) Bibliologijos katedrai – tos katedros vedėju ord. Profesorių Vaclovą Biržišką – nuo š. m. rugsėjo 1 d. <...>

Humanitarinių mokslų fakulteto Dekanas

[*Ištrauka iš Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto 1940 m. rugsėjo 21 d. posėdžio protokolo*]. LCVA, FR-856, ap. 1, b. 323, l. 433.

IV.

<...> 2. Dekanas pranešė, kad fakulteto siūlomose pareigose švietimo Liaudies komisaras paskyrė šiuos mokslo personalo narius:

Vaclovą Biržišką –
ord. prof. bibliologijos katedrai <...>

<...> 16. Bibliologijos katedros vedėjui ord. prof. Vaclovui Biržiškai paskaitų pavedimas

Pavesti ord. prof. V. Biržiškai šį 1940 m. rudens semestrą šiuos kursus:
a) bendroji knygos istorija – 2 sav. teor. val. kursas skelbiamas istorijos skyriaus klausytojams ir bus jiems epizodinis.

b) lietuvių literatūros šakos klausytojams pavadama skaityti: Lietuvių knygos istorija – epizodinis kursas.
<...>

[Ištrauka iš Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų Fakulteto tarybos 1940 m. spalio 11 d. posėdžio protokolo Nr. 7]. LCVA, FR-856, ap. 1, b. 616, lap. 127.

V.

Vilniaus universiteto Rektoriui

1940 X. 19 d.

Pranešu Tamstai, Gerb. Rektoriau, kad nuo š. m. rugsėjo 1 d. dirba Humanitarinių mokslų fakultete šie mokslo personalo nariai ir turi žemiau nurodytą teorinių-savaitinių valandų ir pratybų skaičių: <...>

XX. Bibliologijos katedroje

1. Ord. prof. V. Biržiška: teor. val. 4; pratybų –

Humanitarinių mokslų fakulteto Dekanas

[Ištrauka iš Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto 1940 m. spalio 19 d. pažymos Rektoriui]. LCVA, FR-856, ap. 1, b. 323, lap. 408–411.

VI.

Pristatomas Švietimo Liaudies komisarui Vilniaus universiteto mokslo personalo narius patvirtinantis jų einamose pareigose pagal naująjį sąjunginį aukštųjų mokyklų mokslo personalo nomenklatūrą sąrašas<...>

<...>Humanitarinių mokslų fakultete:

51. ordinarinis profesorius daktaras Vaclovas Biržiška – profesoriumi, katedros vedėju, turinčiu daktaro laipsnį bibliologijos katedros vedėju.

[Ištrauka iš Vilniaus universiteto 1940 m. gruodžio 1 d. Senato posėdžio protokolo Nr. 26]. Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyrius (toliau – VUB RS), f. 98-VU52, lap. 114.

VII.

BIBLIOLOGIJOS SKYRIUS VILNIAUS UNIVERSITETE

Nuo 1940 m. rugsėjo 1 d. Vilniaus universitete Humanitarijų mokslų fakultete įsteigta bibliologijos katedra. Katedros vedėjas prof. Vac. Biržiška. Nuo 1941 m. rudens semestro humanitarinių mokslų fakultetui dalijantis į du fakultetus istorijos ir filologijos, bibliologija pasilieka prie filologijos fakulteto, bet jau ne tik kaip katedra, kurios dėstomi dalykai yra tik papildomi kitų skyrių dalykai, bet kaip savarankiškas skyrius, kurio pagrindinis uždavinys ruošti bibliografus ir aukštesnio tipo bibliotekininkus. Dabar nustatomas skyriaus darbo planas ir programa.

Bibliografijos žinios, 1941, nr. 1, p. 33.

VIII.

6. I. Kisino asistentūros
klausimas

Bibliologijos katedros vedėjo siūlymu
Izidorius Kisinas 17 balsų už ir vienu
prieš išrinktas tos katedros asistentu.

Humanitarinių mokslų fakulteto Dekanas

[*Ištrauka iš Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto tarybos 1941 m. vasario 21 d. posėdžio protokolo Nr. 10*]. LCVA, FR 856, ap. 1, b. 616, lap. 106.

IX.

Vilniaus universiteto Rektoriui

1941. III. 12

Humanitarinių mokslų fakulteto Taryba 1941 m. vasario 21 d. nutarė prašyti Švietimo Liaudies Komisarą skirti Izidorijų Kisiną bibliologijos katedros asistentu.

Prašu todėl, tamstą, Rektoriau, patarpininkauti Švietimo Liaudies komisariate, kad Izidorius Kisinas būtų paskirtas tos katedros asistentu.

Priedas: Izidoriaus Kisino pareiškimas su jo curriculum vitae, dvi anketos, laikinas universiteto baigimo diplomas, bibliologijos katedros vedėjo prof. V. Biržiškos siūlymas ir fakulteto Tarybos nutarimo išrašas.

Humanitarinių mokslų fakulteto Dekanas

Priedai: <...>1940 X. 3 d. Vilniaus universiteto Rektoriui pranešama, kad Humanitarinių mokslų fakultetą nuo 1939 XII 1 d. iki 1940 IX 16 d. baigė šie asmenys:

<...> 9. Kisinas Izidorius – Istorijos skyrių 1940 IX 11 (bylos Nr. 354)<...>

[Ištrauka iš *Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto 1941 m. kovo 12 d. pranešimo rektoriui*]. LCVA, FR 856, ap. 1, b. 616, lap. 431.

X.

<...>16. Kisinas Izidorius, g. 1904 liepos 30 d. Panevėžio m., visuotinės istorijos specialybės 1940 IX 16 bendru pažymiu gerai, parašęs l. gerai įvertintą diplominį darbą „Spaudos išradimas“.<...>

[Ištrauka iš *Vilniaus universiteto studentų, 1940–1942 m. apgynusių diplomus, sąrašų*]. LCVA, FR 856, ap. 1, b. 618, lap. 25.

XI.

<...>10. J. Rimanto kandidatūra

Juozas Rimantas siūlomas bibliologijos katedros laborantu, ir juo jis išrenkamas balsų dauguma.

Išrašas tikras:

H. M. fakulteto raštvedė
/Brigita Vaitkevičiūtė/

[Išrašas iš *Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Tarybos 1941 m. gegužės 16 d. posėdžio protokolo Nr. 14*]. LCVA, FR-856, ap. 1, b. 323, lap. 295.

XII.

Vilniaus universiteto Rektoriui

1941. VI. 16

Remdamasis bibliologijos katedros vedėjo siūlymu ir Humanitarinio fakulteto š.m. gegužės 16 d. nutarimu prašau, Tamstą, rektoriau, patarpininkauti, kad Juozas Rimantas būtų paskirtas į laisvą bibliologijos katedros etatą laborantu. Nors J. Rimantas dar nėra baigęs aukštojo mokslo, tačiau praktiškai ir teoriškai siūlomai vietai

jis yra pakankamai pasiruošęs. Nuo 1929 m. dirbo spaudoje ir nuo 1939 m. bibliotekoje, eina Centrinės valstybinės bibliotekos vedėjo pareigas.

- Priedas: a) J. Rimanto pareiškimas su prof. V. Biržiškos siūlymu,
b) anketa,
c) Fakulteto Tarybos nutarimo išrašas.

Humanitarinių mokslų fakulteto Dekanas

[*Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas 1941 m. birželio 16 d. pranešimas Rektoriui*]. LCVA, FR-856, ap. 1, b. 323, lap. 294.

XIII.

<...> 6. katedrų vedėjų rinkimai: Bibliologijos katedros vedėju išrenkamas ord. prof. Vacł. Biržiška. <...>

[*Ištrauka iš Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto tarybos 1941 m. spalio 4 d. posėdžio protokolo*]. LCVA, FR-856, ap. 1, b. 616, lap. 58, t. p. *VUB RS*, f. 98. VU1, lap. 71.

XIV.

Ponui Švietimo Generaliniam Tarėjui

941 12 01

Turiu garbę prašyti Poną Generalinį Tarėją Vilniaus Universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto bibliologijos katedrą perkelti nuo 1941 m. gruodžio 1 d. į Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakultetą, perkeliant drauge tai katedrai skirtus etatus, mokslo personalą ir atitinkamą sąmatos dalį.

Priedas: Filosofijos fakulteto 1941. XI. 29 raštas Nr. 175.

Prof. J. Gravrogas
Rektorius

[*Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto 1941 m. gruodžio 1 d. raštas*]. LCVA, f. 631, ap. 3, b. 903, lap. 29.

XV.

Jo Magnificencijai
Ponui Vytauto Didžiojo Universiteto
R e k t o r i u i

1941. XII. 5

Šiuo turiu garbę pranešti, kad atkeltas iš Vilniaus drauge su bibliologijos katedra prof. Vacl. Biržiška nuo gruodžio 1 d. jau eina savo pareigas ir skaito 4 teorines valandas.

Taip pat pranešama, kad doc. dr. Antanas Maceina nuo gruodžio 1 d. pradėjo eiti prodekano pareigas.

Dr. A. Maceina
Filosofijos fakulteto Prodekanas

[*Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto 1941 m. gruodžio 5 d. pranešimas Rektoriumi*]. LCVA, f. 631, ap. 3, b. 903, lap. 28.

XVI.

<...> VDU Filosofijos fakultete yra 2 skyriai: filosofijos ir filologijos.

Filologijos skyriuje yra šios grupės:

1. lietuvių kalbos ir literatūros
2. vokiečių kalbos ir literatūros
3. anglų kalbos ir literatūros
4. bibliologijos.

Grupės dar gali būti skirstomos į šakas.

Bibliologijos grupėje:

- a. pagrindiniai dalykai:
 1. Lietuvių knygos istorija 4 val.
 2. Bibliografijos teorija 4 val.
 3. Bibliotekininkystės teorija 4 val.
- b. antriniai dalykai:
 1. Bendroji knygos istorija 6 val.
 2. * Bibliografijos istorija 1 val.
 3. * Lietuvių bibliografija 1 val.
 4. * Bibliotekų istorija 2 val.
 5. Naujoji lietuvių literatūra 2 val.
 6. Lietuvos istorija 4 val.
 7. Psichologija 4 val.

8. Rusų ar lenkų kalba

9.* Lotynų kalba

c. pratybos ir epizodiniai kursai

* Iš žvaigždute pažymėtų dalykų reikalaujama tik semestriniai egzaminai. <...>

[Ištrauka iš Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto reguliamino, patvirtinto 1942 m. sausio 20 d.]. LCVA, f. 631, ap. 27, b. 46, lap. 414; 419.

XVII.

Vytauto Didžiojo Universiteto Rektorius, Senatas ir Profesoriai skelbia, kad, extraordinariu profesoriu JULIJONUI GRAVROGKUI rektorijant ir extraordinariu profesoriu Dr. ANTANUI MACEINAI esant Filosofijos Fakulteto Dekanu, JUOZAS RIMANTAS, gimęs 1908 m. kovo mėn. 18 d. Bikiūnų kaime, Antaleptės valsčiuje, Zarasų apskrityje, baigęs 1942 m. birželio mėn. 2 d. Vilniaus Universiteto Humanitarinių Mokslų Fakultetą, Filosofijos Fakulteto Tarybai 1942 m. birželio mėn. 14 d. leidus, labai gerai išlaikęs bibliologijos grupės egzaminus ir labai gerai paraišęs diplominį darbą „Lietuvių periodikos raida“, 1943 m. rugpjūčio mėn. 18 d. įgijo visas aukštąjį mokslą baigusiojo tautos filologijos licencijate laipsnui. Tai Vytauto Didžiojo Universitetas liudija savo antspaudu, Rektorius ir Dekano parašais.

Kaunas, 1944 m. vasario mėn. 10 d.

— /
REKTORIUS

— /
DEKANAS

Atstovaujantis:

A. M. K. K.

[J. Rimanto diplomas]. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Retų knygų ir rankraščių skyrius (toliau – LNMMB RKRS), f. 47, nr. 23, lap. 1.

XVIII.

Vytauto Didžiojo universitetas
Teologijos-Filosofijos Fakultetas

1942 spalio 15 d.
Ponui Juozui Rimantui

Turiu garbę Jums pranešti, kad š. m. spalio 6 d. Filosofijos Fakulteto Taryba išrinko Jus bibliologijos katedros vyresnioju asistentu. Malonėkite šiuo reikalu užėiti pas mane į Dekanatą.

Maceina

Filosofijos fakulteto Dekanas

[*Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto dekanı A. Maceinos 1942 m. spalio 15 d. raštelis J. Rimantui*]. VUB RS, F. 47, Nr. 1668, lap. 1.

XIX.

Jo Magnificencijai
Ponui VDU
Rektoriui

1942 spalio 27 d.

Bibliologijos katedra šiuo metu teturi vieną ord. profesorių, kuris yra sykiu ir Vytauto Didžiojo universiteto Bibliotekos Direktorius. Trūkstant šiai katedrai jaun. personalo, sunku yra aprūpinti klausytojus ypač praktikos darbais ir seminare, ir bibliotekoje. Todėl Filosofijos Fakulteto Taryba š. m. spalio 6 d. posėdyje išrinko Juozą Rimantą vyr. aistentu prie bibliologijos katedros antraeilėms pareigoms.

Prašau Poną Rektorių pristatyti Juozą Rimantą Švietimo Generaliniam Tarėjui paskirti jį minėtoms pareigoms nuo š. m. lapkričio 1 dienos.

Dr. A. Maceina

Filosofijos fakulteto Dekanas

[*Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto 1942 m. spalio 27 d. pranešimas Rektoriui*]. LCVA, f. 631, ap. 3, b. 1. lap. 16.

XX.

JUOZAS RIMANTAS CURRICULUM VITAE

Gimiau 1908 m. kovo 18 d. Bikūnų k., Antalieptės v., Zarasų apskr. 18 ha valstiečio šeimoje. Pradžios m-klą baigiau Dusetose. Po to pats per vienerius metus pasirengiau į Užpalių vidurinės m-klos ketvirtą klasę (1922). Šią baigęs, 1923 m.

įstojau į Rokiškio valstybinę gimnaziją, kurią baugiau 1927 m. Dėl nepalankių medžiaginių sąlygų gimnazijoje, kaip ir visą laiką vėliau, galėjau mokytis tik pats uždarbiaudamas.

Kauno universitetan įstojau 1927 m. Čia buvau Teologijos-Filosofijos fakultete, Filosofijos skyriuje, klausiau liuanistikos, pedagogikos, germanistikos, naujųjų amžių istorijos ir eilę kitų dalykų. Dėl nepalankių aplinkybių protarpiais mokslą turėjau pertraukti ir užtęsti, kol 1942 m. pavasarį baigiau Vilniaus universitete, Humanitarinių mokslų fakultete pedagogikos skyrių.

Nuo pirmų mokslo dienų domėdamasis spauda, jau gimnazijos metu čia pradėjau bendradarbiauti. Vėliau į šį darbą plačiau įsitraukiau ir kultūriniais klausimais (knygos, bibliotekų, radijo, administracijos ir t. t.) parašiau nemaža straipsnių, bendradarbiaudamas visoje eilėje laikraščių ir žurnalų („Lietuvos aide“, „Naujojoje Romuvoje“, „Lietuvos Studente“, „Bibliografijos žiniose“, „Vaire“, „Dienovidyje“, „XXVII knygos mėgėjų metraštyje“ ir kt.). Be to, dirbau redakcinį darbą, 1932 m. redaguodamas „Lietuvos studentą“, 1930–1934 m. „Sargybą“ ir keletą šiaip jau leidinių.

Kitos datos: 1935 m. aspirantu baigiau karo mokyklą artilerijos j. ltn. Laipsniu. 1936–1939 m. – dirbau valstybiniame Radiofone sekretoriumi, nuo 1939 m. rudens dirbu Lietuvos Centrinėje bibliotekoje. 1941 m. pavasarį buvau išrinktas į Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto jaunesnįjį mokslo personalą (prie bibliologijos katedros), bet čia neteko dirbti.

Parašė J. Rimantas

Kaunas, 1942 m. liepos 30 d.

Nuorašas tikras

Pridedama, paskiriant 1942 m. lapkričio 1 d. prie Filosofijos fakulteto bibliologijos katedros neetatiniu vyr. asistentu.

J. Rimanto Curriculum Vitae. LCVA, f. 631, ap. 3, b. 1. lap. 35.

XXI.

Aktas 980

1942 gruodžio 17 d.

Juozas Rimantas paskirtas nuo 1942 m. lapkričio 16 d. Filosofijos fakulteto bibliologijos katedros neetatiniu vyr. asistentu, skaitant jo pareigas universitete ant-railėmis.

Pagrindas: Švietimo Generalinio Tarėjo 1942 XI. 19 d. įsakymas

J. Gravrogkas
Rektorius

[Išrašas iš 1942 m. gruodžio 17 d. Vytauto Didžiojo universiteto Rektoriaus įsakymo].
LCVA, f. 631, ap. 3, b. 1. lap. 41.

<...> Bet Vaclovas Biržiška mane be galo jaudino: toks milžinas bibliotekininkas ir bibliografas, didelis kultūrininkas, su juo buvo daug kalbos. Vaclovas Biržiška man nuolat rūpėjo. Kai susitinkame, sunku išsiskirti.

Vaclovą ir aš dominu. Kartą jis man taip kalbėjo:

– Broleli, baik mokslus: Kaune ar Vilniuje. Pačiam nedaug reikia – pasispausk. Bibliotekininkystę ir bibliografiją, žinoma, Kauno universitete, kita gali Vilniaus universitete. Taip ir buvo padaryta: baigiau bibliotekininkystę ir bibliografiją (prof. V. Biržiška), Vilniuje lietuvių literatūros istoriją (prof. V. Mykolaitis-Putinas). Vaclovas Biržiška mano mokslu buvo patenkintas – toliau buvo kalbama, ką aš galėčiau dirbti. Vaclovas parūpino mane įtraukti į bibliotekininkystės-bibliologijos katedrą. Šiuo klausimu turėjome keletą labai įdomių pasikalbėjimų. Vaclovas į mane kreipėsi labai bičiuliškai ir draugiškai:

– Mums abiems teks tvarkyti bibliotekininkystės ir bibliografijos katedrą. Neparengus specialistų tuščias bus darbas. Pats esi išprusęs ir sumanus, turįs daug gero takto, sugyvenamas. Visiškai pasitikiu. Mano nuomonė jau galutinai subrendo. Apie katedrą nemaža kalbėsime. Atskiras temas pačiam jau šiandien galiu pavesti.

Pokalbis buvo labai ir labai įdomus – temos man rūpėjo. Vaclovas Biržiška jau tiesiog į mane kreipėsi:

Istorijos-Filologijos fakultete pats skaitysi: bibliotekinių spaudinių aprašas.

- Aš net suirzgau. Man perdaug staigu ir nauja – nepasirengęs, neipratęs.
- Gal Kisinas tegu skaito, - aš nedrąšiai ištariau abejodamas.
- Neminėk man to Kisino, neminėk. Jis negali dėstyti. Supranti: juk žydas, o tvarka tai vokiška.

Buvo visai aišku, kad Kisino negalima siūlyti. Pats greit susivokiau. Ir aš Vaclovui buvau visai priimtinas dėstytojas.

Daug svyravau. Vaclovas mano mintį suprato ir paklausė:

Tai, ką gali dėstyti?

Gal lietuvių nacionalinė biblioteka (jos struktūra, sandara su daugybe visokių klausimų).

Vaclovas Biržiška ėmė galvoti ir pasakė:

Į paties temą įeina ir mano pasiūlytoji. Susikalbėsime. Ginčų nebuvo.

Sutikau su Vaclovo Biržiškos mintimis.<...>

RIMANTAS, Juozas. *Mano bibliotekinio, bibliofilinio ir bibliografinio darbo patirtis 1925–1960: atsiminimai* [rankraštis. B. v., 1969]. LNMMB RKRS, f. 47, nr. 60, lap. 7–9.

XXIII.

Vytauto Didžiojo universitetas
Filosofijos fakultetas

Kaunas
1943. I. 16
Gerb. P. J. Rimantui

Studentės St. Ambraziejūtės-Petraitenės diplominiam darbui „Viešosios bibliotekos ir jų istorinė raida Lietuvoje“ įvertinti skiriu:

1. prof. V. Biržišką
2. prof. J. Ambrazevičių ir
3. vyr. asist. J. Rimantą.

Darbas, motyvavus jo įvertinimą, turi būti gražintas į dekanatą ligi 1943 m. vasario mėn. 20 d.

A. Maceina
Filosofijos fakulteto Dekanas

[Išrašas J. Rimantui iš Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto 1943 m. sausio 16 d. posėdžio protokolo]. VUB RS, f. 47, nr. 1668, lap. 2.

XXIV.

Vytauto Didžiojo universiteto Rektorius, Senatas ir Profesoriai skelbia, kad ekstrordinariniam profesoriui JULIJONUI GRAVROGKUI rektorijaujant ir ekstrordinariniam profesoriui Dr. ANTANUI MACEINAI esant Filosofijos Fakulteto Dekanu,

STANISLAVA CECILIJA AMBRAZIEJŪTĖ-PETRAITENĖ,

gimusi 1898 m. lapkričio mėn. 9 d. Panausupio kaime, Marijampolės apskrityje, Filosofijos Fakultete baigusi bibliologijos grupės mokslus, gerai išlaikiusi visus egzaminus ir gerai parašiusi diplominį darbą: „Viešosios bibliotekos ir jų istorinė raida Lietuvoje“, 1943 m. birželio mėn. 3 d. įgijo aukštojo mokslo baigimo teises filosofijos licencijato laipsniu. Tai Vytauto Didžiojo Universitetas liudija savo antspaudu, Rektoriaus ir Dekano parašais.

Kaunas, 1943 m. liepos mėn. 16 d.

REKTORIUS

DEKANAS

[Stanislavos Petraitenės diplomas]. LCVA, f. 631, ap. 3, b. 1087, lap. 6.

XXVI.

<...> Kai buvo įsteigta bibliologijos katedra, įsirašiau šios mokslų grupės studente. Iš keliolikos asmenų šią sritį studijavusių, aš vienintelė spėjau baigti ir įsigyti aukštojo mokslo baigimo diplomą.<...>

[Ištrauka iš Stanislavos Petraitienės 1946 m. balandžio 10 d. Curriculum Vitae].
LCVA, f. 631, ap. 3, b. 1087, lap. 5.

XXVII.

Kaunas, 1944 m. birželio mėn. 28 d.

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

Filosofijos Fakultetas

Nr. 10

P a ž y m ė j i m a s

Vytauto Didžiojo Universiteto Filosofijos Fakultetas pažymi, kad Juozas R i m a n t a s, gimęs 1908 m. kovo mėn. 18 d. Bikūnų kaime, Antalieptės valsčiuje, Zarasų apskrityje, 1927 m. rugsėjo 12 d. įstojęs į Lietuvos universitetą, Teologijos-Filosofijos Fakulteto Filosofijos Skyrių, jame išklausė pedagogikos-psichologijos, lietuvių kalbos ir literatūros, naujųjų amžių istorijos ir fakultatyviai eilę kitų šakų dalykų ir išlaikė šiuos egzaminus:

1. Bendrojo lietuvių kalbos kurso –	sem. val.	gerai,
2. Filosofijos įvado	4 “ “	labai gerai
3. Pedagogikos sistemos pagrindų	2 “ “	labai gerai
4. Didaktikos	4 “ “	labai gerai
5. Pedagoginės psichologijos	4 “ “	labai gerai
6. Auklėjimo mokslo	2 “ “	labai gerai
7. Dorinimo mokslo	2 “ “	gerai
8. Psichologijos	12 “ “	gerai
9. Eksperimentinės psichologijos	4 “ “	labai gerai
10. Eksperimentinės pedagogikos	4 “ “	labai gerai
11. Mokyklos higienos	4 “ “	labai gerai
12. Nervų ir funkcijų	1	labai gerai
13. Kultūros filosofijos	2 “ “	gerai
14. Lietuvių kalbos ir literatūros dėstymo metodikos	1 “ “	gerai

15. Lietuvių istorijos	6 “ “	gerai
16. Istorijos dėstymo metodikos	2 “ “	labai gerai
17. Istorijos metodo	2 “ “	labai gerai
18. Paleografijos	2 “ “	gerai
19. Poetikos	2 “ “	labai gerai
20. Vokiečių literatūros dėstymo metodikos	3 “ “	gerai
21. Vokiečių XIX a. muzikalinio romantizmo	1	labai gerai
22. Sociologijos	6 “ “	gerai

Atliko šias pratybas:

1. Bendrosios mokslinio darbo metodikos	2 sem. val.
2. Pedagogikos	2 “ “
3. Didaktikos	2 “ “
4. Eksperimentinės psichologijos	4 “ “
5. Eksperimentinės pedagogikos	4 “ “
6. Vokiečių literatūros dėstymo metodikos	1

Išklausyti šie dalykai:

1. Pedagogikos istorija	4 sem. val.
2. Gnoseologija	4 “ “
3. Estetika	4 “ “
4. Logika	2 “ “
5. Sielos nenormalumai	1
6. Valstybės teorija	2 “ “
7. Lietuvių literatūros istorija	11 “ “
8. Lietuvių literatūra ir Adomas Mickevičius	4 “ “
9. Lietuvių tautosaka	4 “ “
10. Literatūros įvadas	4 “ “
11. Literatūros kryptys ir literatūrai tirti metodai	4 “ “
12. Vokiečių literatūros istorija	18 “ “
13. Vokiečių kalbos stilistika	2 “ “
14. Vokiečių kalbos istorija	4 “ “
15. Vokiečių kalbos fonetika	3 “ “
16. Vokiečių kalba	6 “ “
17. Naujųjų amžių istorija	15 “ “
18. Kalbotyros įvadas	2 “ “
19. Baltų kalbotyros įvadas	2 “ “
20. Bendroji fonetika	3 “ “
21. Istorinė lietuvių k. gramatika	4 “ “
22. Lietuvių kalbos tarmės	2 “ “
23. Latvių kalba	3 “ “
24. Prūsų kalba	2 “ “

1942 m. birželio mėn. 2 d. Juozas Rimantas baigė Vilniaus Universiteto Humanitarinių Mokslų Fakultetą ir Filosofijos Fakulteto Tarybai 1942 m. birželio mėn. 14 d., leidus, išlaikė Bibliologijos Grupės antrinių dalykų egzaminus:

1. Bendrosios knygos istorijos	6 sem. val.	labai gerai
2. Bibliotekų istorijos	2 “ “	labai gerai
3. Lietuvių bibliografijos istorijos	1	labai gerai
4. Visuotinės literatūros	6 “ “	labai gerai
5. Naujosios lietuvių literatūros	2 “ “	gerai
6. Rusų kalbos	–	gerai

1943 m. kovo 13 d. išlaikė Bibliologijos Grupės pagrindinių dalykų diplominius egzaminus:

1. Lietuvių knygos istorijos	labai gerai
2. Bibliografijos teorijos	labai gerai
3. Bibliotekininkystės teorijos	labai gerai

ir labai gerai parašė diplominį darbą „Lietuvių periodikos raida“.

1943 m. rugpjūčio 18 d. Filosofijos Fakulteto Taryba pripažino Juozui Rimantui aukštojo mokslo baigimo teises filologijos licencijato laipsniu.

Filosofijos Fakulteto Prodekanas

[*Vytauto Didžiojo universiteto pažymėjimas apie čia įgytą aukštąjį išsilavinimą, išduotas 1944 m. birželio 28 d.*] LNMMB RKRS, f. 47, nr. 26, lap. 1–2.

XXVIII.

Švietimo liaudies komisaras nuo 1944 m. spalio 16 d. J. Rimantą skiria Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Istorijos-Filosofijos fakulteto lietuvių kalbos ir literatūros katedros asistentu.

[*Išrašas iš Vytauto Didžiojo universiteto Istorijos-Filosofijos fakulteto posėdžio protokolo*]. LCVA, f. 631, ap. 3, b. 1, lap. 40.

XXIX.

<...> Istorijos-Filologijos fakulteto asistentu paskirtas nuo 1944 m. spalio 16 d. J. Rimantas yra vienas iš negausių mūsų respublikos bibliologų. Įgijęs bibliologijos specialybę, jis uoliai šioje srityje dirba, stengdamasis išpopuliarinti bibliologijos mokslą.

Kaip dėstytojas, asist. J. Rimantas yra rūpestingas ir tvarkingas, nors ir yra labai apkrautas kitose pareigose.

Rektorius / Prof. A. Purėnas
Istorijos-Filologijos fakulteto Dekanas
Doc. A. Venclova

[*Ištrauka iš J. Rimanto charakteristikos*]. LCVA, f. 631, ap. 3, b. 1, lap. 15.

XXX.

Kauno Valstybinio universiteto

R e k t o r i u i

Prof. A. Purėnui

/Per Istorijos-Filologijos Fakulteto dekaną

Prof. A. Janulaitį/

Bibliologijos katedros klausimu

Visą laiką Lietuvoje nebuvo rūpinamasi parengimu kvalifikuotų darbininkų bibliologiniam darbui, nors šis ir priklauso prie pirmaeilių kultūros ir mokslo sričių. Tik dėl šios priežasties šiandien mūsų bibliotekoms nepaprastai trūksta tinkamų darbininkų, o jos pačios yra labai atsilikusios padėtyje.

Tokioje pat padėtyje yra ir mūsų bibliografijos reikalai. Iki šiol mes dar neturime užbaigtos lietuviškų knygų bibliografijos, o mūsų periodinės spaudos bibliografiją reikia laikyti dar nė nepradėta, kai, sakysime, latviai, jos yra išleidę jau apie 20 stambių tomų. Tarybų Sąjungoje bibliologijos reikalai yra pastatyti labai aukštai. Pradedant 1920 m. V. I. Lenino išleistu dekretu apie bibliografiją, padėjusiu pagrindą tarybinei bibliografijai, toliau sekė visa eilė labai svarbių žygių bibliologinei kultūrai pakelti. Šiam reikalui iki šiol daugumoje tarybinių universitetų yra tvirtai fiksuota bibliologija, be to, įsteigta visa eilė bibliologinių institutų, mokyklų ir kursų, pavyzdžiui, *Vysšie Bibliografičeskie kursy* prie Visasąjunginių Knygų Rūmų Maskvoje ir t. t.

Bibliologinio darbo pažanga Lietuvoje plačiau buvo pradėta rūpintis tik įvedus tarybų valdžią. Šiam reikalui Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakultete (Kaune tokio fakulteto nebuvo – *aut. pastaba*) 1941 m. pavasario semestre buvo įsteigta bibliologijos katedra, vadovaujama prof. Vaclovo Biržiškos. Ši katedra turėjo padėti mokslinį pagrindą lietuviškajai bibliologijai. 1941 m. rudenį, įsteigus Filosofijos fakultetą, bibliologijos katedra buvo įkurdinta Vytauto Didžiojo universitete. Prie katedros buvo įpusėtas organizuoti ir bibliologijos kabinetas. Nėra jokio abejojimo, kad ir toliau viename iš mūsų universitetų bibliologijos katedra visu platumu

turėtų būti kultivuojama, o antrame turėtų būti pasitenkinama atskirų bibliologijos dalykų dėstymu prie kitų katedrų.

Atrodytų, kad pilna bibliologijos katedra turėtų būti bazuota Kauno valstybiniame universitete, kur jai yra palankesnės sąlygos. Pirmiausia, čia jau ilgesnį laiką atskiri bibliologiniai dalykai buvo dėstomi. Be to, Kaunas turi didžiausius lietuviškų knygų rinkinius, reikalingus bibliografiniam darbui. Čia taip pat yra ir respublikinė Centrinė valstybinė biblioteka, kuri ateityje galėtų sudaryti tinkamas sąlygas praktikos darbams, kaip tas yra analogiškose kitų respublikų bibliotekose.

Bibliologijos grupei, be bendrųjų dalykų, priklauso šie dalykai:

Pagrindiniai:

Lietuvių knygos istorija
Bibliografijos teorija
Bibliotekininkystės teorija

Antriniai:

Bendroji knygos istorija
Bibliotekų istorija
Lietuvių bibliografijos istorija
Visuotinė literatūra
Naujoji lietuvių literatūra

Jei šiuo metu bibliologijos katedra visu platumu ir negalėtų veikti, tai bent turėtų būti globojama tai, kas yra padaryta. Katedros etatus turėtų sudaryti iki 4 asmenų: po du vyresniojo ir jaunesniojo personalo.

Tai pastebėjęs, labai prašau Tamstą, Drauge rektoriau, atkreipti dėmesį į paminėtą reikalą ir teigiamo sprendimo atveju bibliologijos reikalą tinkamai fiksuoti Istorijos-Filologijos fakulteto bendrojoje organizacijoje.

Su šiuo pareiškimu kreiptis į Tamstą mane skatina dvi aplinkybės:

1. nepaprastai sudelsto reikalo didelis aktualumas ir
2. atsitikimas, kad man teko būti bibliologijos katedros mokslo personalo nariu, jaučiančiu pareigą rūpintis, kad ši mokymo ir mokslo sritis nebūtų užmiršta.

1944. XI. 15

Juozas Rimantas

Bibliologijos specialiniai dalykai

	Valandų skaičius		Pasiskirstymas kursais/val. skaičius		
	Teorija	Praktika	II kursas	III kursas	IV kursas
1. Bibliologijos įvadas	36	–	1		
2. Bibliografijos teorija	36	–	1		
3. Bibliografijos istorija	36	–	1		
4. Lietuvių bibliografija	36	–	1		
5. Bendroji knygos istorija	72	–	2		
6. Lietuvių knygos istorija	72	–	–	2	
7. Bibliotekų istorija	72	–	2	2–1	
8. Bibliotekų organizacija	108	72	1	2–1	1+1
9. Bibliotekų technika	144	144	–	2+2	2+2
10. Bibliotekų didaktika	3 6	36	–	–	1+1
Iš viso	648	252	9	9	8

RIMANTAS, Juozas. 1944 m. lapkričio 15 d. raštai Kauno valstybinio universiteto Rektoriui Bibliologijos katedros steigimo reikalu. LNM MB RS, f. 47, nr. 1646, lap. 1–3.

XXXI.

Bibliologijos mokymo planai 1944–1945 m.

Mokslo laikas 4 m.

	Paskaitos	Pratybos	I k.	II k.	III k.	IV k.
Kalbotyros įvadas						
Bendroji fonetika						
Naujoji lietuvių literatūra						
Visuotinė literatūra						
Literatūros teorija						
18. Bendroji knygos istorija 120	120	–	2+2	2–2	–	–
19. Bendroji bibliografija 240	120	120	–	4+4	4–4	–
20. Lietuvių knygos istorija	180	180	–	2–2	4–4	–
21. Lietuvių bibliografija 120	60	60	–	–	4+4	–
22. Bibliotekų istorija	30	–	–	1+1	–	–
23. Bibliotekų organizacija 120	60	60	–	–	–	4–4
24. Bibliotekinė technika 360	180	180	–	4–4	4–4	4–4
25. Visuotinė istorija 90	90	–	–	–	3–3	–
26. Lietuvių literatūros istorija 120	120	120	–	–	–	2–2
27. Lietuvių tautos istorija 60	60	–	–	–	–	2–2
28. Visuotinė meno istorija 60	60	–	–	–	2–2	–
29. 3 Pasirinktiniai dalykai 140	140	–	–	–	4–2	2
30. Diplominis darbas 228	–	228	–	–	–	5
4396						

8-tas semestras tuščias arba spec. seminarai ir 2 val. spec. kursams.

Valstybiniai egzaminai laikomi iš šių dalykų:

1. Lietuvių bibliotekininkystės ir knygos istorijos
2. Bibliotekų organizacijos ir jų technikos
3. Diplominis darbas

Pasirinktinių dalykų sąrašas:

1. Latvių kalba 60
2. Lietuvių kalbos istorija 60
3. Lietuvių kritikos istorija 32
4. XIX a. rusų literatūros istorija 64

Egzaminai laikomi tą semestrą, kada išlaikytas to dalyko kursas. Kitais atvejais laikomos tik įskaitos.

Fakultatyvinių dalykų sąrašas:

1. Lietuvių kultūros istorija 60
2. Lietuvių stilistika 24
3. TSRS tautų tautosaka 60
4. TSRS tautų istorija 60
5. TSRS tautų geografija 60.

RIMANTAS, Juozas. *Bibliologijos mokymo planai 1944–1945*. LNMMB RS, f. 47, nr. 1645, 1 lap.

Įteikta 2002 m. rugsėjo mėn.

NUORODOS

1. GUDAITIS, Leonas. Žurnalistikos mokslas ir mokymas Lietuvoje 1922–1943 m. *Darbai ir dienos*, 2000, t. 23, p. 7–51. ISSN 1392–0588.
2. RAGUOTIENĖ, Genovaitė. Bibliotekininkystės aukštojo mokslo ištakos. Iš *Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete*. Vilnius, 1999, p. 22–41.
3. RAGUOTIENĖ, Genovaitė. Pirmoji diplomuota Lietuvos bibliotekininkė. *Tarp knygų*, 1999, nr. 5, p. 32–35.
4. SINKEVIČIUS, Klemensas. Aukštasis bibliotekininkystės mokslas Tarybų Lietuvoje. *Knygotyra*, 1970, t. 1, p. 3–17; SINKEVIČIUS, Klemensas. Bibliotekų darbuotojų telkimas, mokymas bei naujų kadrų rengimas. Iš SINKEVIČIUS, K. *Lietuvos TSR bibliotekų istorija*. Vilnius, 1983, p. 72–73.
5. STAKULIENĖ, Silvija. Vaclovo Biržiškos gyvenimas ir veikla 1940–1941 metais. *Knygotyra*, 1997, t. 33, p. 187–192. ISSN 0204–2061.
6. *Vilniaus valstybinio universiteto statusas*. Lietuvos centrinis valstybės archyvas, FR 856, ap. 1, b. 27, p. 181–183.
7. ŽUKAS, Vladas. Iš lietuvių tarybinės bibliografijos istorijos: bibliografijos dėstymas Kauno universitete. *Bibliotekų darbas*, 1986, nr. 10, p. 27–29; ŽUKAS, Vladas. Vaclovo Biržiškos spaudos istorijos darbai. Iš ŽUKAS, V. *Lietuvių knygotyros bruožai*. Vilnius, 1989, p. 110–112; ŽUKAS, Vladas. Juozas Rimantas. Iš ŽUKAS, V. *Prisiminimų puslapiai*. Vilnius, 2002, p. 423–454.